

UZPŮSOBENÍ PŘIJÍMAČEK PRO ŽÁKY S OMJ

UCHAZEČI Z UKRAJINY (S DOČASNOU OCHRANOU)

Pro tyto uchazeče platí obdobné podmínky přijímacího řízení jako pro ostatní uchazeče (viz níže). Přijímání uchazečů s dočasnou ochranou navíc ošetřuje [Lex Ukrajina](#) (s platností do 31.8.2023), který umožňuje následující:

- ředitel střední školy může přijmout tyto uchazeče i do probíhajícího prvního ročníku,
- tito uchazeči mohou vysvědčení z předchozího vzdělávání zcela nebo z části nahradit [svým čestným prohlášením](#) (které obsahuje např. informaci o tom, ve kterých předmětech a jakým počtem bodů byl žák hodnocen, tím se zároveň doloží splnění povinné školní docházky jako podmínky přijetí na střední školu),

Pro tyto uchazeče nadále platí podmínka **doložení zdravotní způsobilosti** pro daný obor vzdělání – to nelze nahradit čestným prohlášením.

Jaké mají možnosti úprav?

MŠMT určuje [opatřením obecné povahy \(OOP\)](#) úpravu podmínek pro přijímací řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách pro školní rok 2023/2024 pro cizince, kterému byla v České republice **poskytnuta dočasná ochrana** podle zákona o některých opatřeních **v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny** vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (v rámci OOP označován dále jen jako "cizinec").

1) PROMINUTÍ ZKOUŠKY Z ČJ A NAHRAZENÍ ROZHOVOREM

Těmto uchazečům se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách pro školní rok 2023/2024 **promíjí na žádost přijímací zkouška z českého jazyka**, pokud je součástí přijímací zkoušky. **Znalost českého jazyka**, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob **ověří rozhovorem**.

2) MATEMATIKA V UKRAJINŠTINĚ

Na základě **žádosti** připojené k přihlášce ke vzdělávání ve střední škole mají právo **konat písemný test jednotné přijímací zkoušky z Matematiky v ukrajinském jazyce**.

3) PÍSEMNÝ TEST ŠKOLNÍ ZKOUŠKY – V UKRAJINŠTINĚ, NEBO VÍCE ČASU A SLOVNÍK

Pokud škola stanoví v rámci kritérií přijetí také písemný test školní přijímací zkoušky, zveřejní v rámci kritérií (max. do 31.1.2023, v případě oborů vzdělání s talentovou bezodkladně) informaci, **zda zadání tohoto testu umožní také v ukrajinském jazyce**.

- Pokud ano, může uchazeč plnit tento **test v ukrajínštině pouze na základě vlastní žádosti** připojené k přihlášce ke vzdělávání ve střední škole.
- Pokud škola písemný test školní přijímací zkoušky zadá **jen v českém jazyce**, **navyšuje se automaticky** těmto uchazečům **časový limit pro vypracování testu o 25 % a mají právo použít překladový slovník**.

Co musí uchazeč doložit? Aby mohl uchazeč mít výše uvedené úpravy přijímacího řízení, musí doložit, že je „cizincem“ podle § 1 odst. 1 zákona o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace a o úpravy přijímacího řízení zažádat. K přihlášce ke vzdělávání takový uchazeč mj. dokládá:

- Prostou **kopii dokladu o dočasné ochraně**,
- **žádost o prominutí přijímací zkoušky z českého jazyka**,
- **žádost o konání jednotné přijímací zkoušky z matematiky v ukrajinském jazyce** (vybere-li si konání zkoušky v ukrajínštině)

- a případně **žádost o zadání školního písemného testu v ukrajinském jazyce** (pokud škola školní písemný test požaduje a pokud zadání v ukrajinštině škola umožňuje).

PROMINUTÍ ZKOUŠKY Z ČJL PRO OSOBY DLE § 20 Odst. 4 ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Jednotné přijímací zkoušky jsou pro přijímání na maturitní obory středních škol běžně povinné. Jediná standardní možnost odpuštění zkoušky z ČJL je podle [školského zákona](#) možná pouze pro následující skupinu studentů:

*"Osobám, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách **promíjí na žádost** přijímací zkouška z českého jazyka, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří **rozhovorem**."* (§ 20, odst. 4).

Toto pravidlo **platí i při konání školní přijímací zkoušky**, pokud o jejím konání rozhodl ředitel školy a je-li její součástí ověření znalosti českého jazyka.

POZOR! *"Mezi osoby, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, **nelze řadit uchazeče, kteří se před konáním přijímací zkoušky vzdělávali ve škole v České republice**, včetně zahraničních škol působících na území České republiky, a to i když se v nich vzdělávali jen část školního roku (typicky v průběhu 1. pololetí devátého ročníku základní školy)."* !

Více viz [Informace k přijímací zkoušce z ČJL osob pobývajících v dlouhodobě v zahraničí](#) vydané MŠMT. Dle této metodiky mohou žádost o odpuštění zkoušky z ČJL podat i uchazeči, kteří doloží vysvědčení získané z posledních dvou ročníků školy mimo území české republiky, a zároveň i vysvědčení české.

Jaké doklady musí uchazeči doložit? Ideálně dvě poslední vysvědčení dokládající docházku do školy po dobu devíti roků (a to k nahlédnutí v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého - výjimka je jazyk slovenský - pokud škola uchazeči nesdělí, že takový překlad nevyžaduje). Více v článku [Doklady o předchozím vzdělání při přijímání na SŠ](#).

Pokud je uchazeči prominuta přijímací zkouška z českého jazyka a literatury, **musí i tak splnit jednotnou zkoušku z matematiky**. Ředitel střední školy pak ve spolupráci s CERMAT vytváří redukované pořadí, kde: *"Uchazeč, který nekoná zkoušku z ČJL, se do výsledného pořadí ostatních uchazečů hodnocených na základě všech kritérií zařazuje na místo shodné s jeho pořadím v rámci redukovaného pořadí všech uchazečů podle odstavce 3."* (§ 14 odst. 4 [vyhlášky č. 353/2016, o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání](#))

U těchto osob pak střední škola dle školského zákona (viz výše) ověřuje znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, **rozhovorem**. Ředitel školy **stanoví způsob hodnocení těchto uchazečů v rámci kritérií přijímacích zkoušek** (které musí být vyhlášeny vždy nejpozději do 31.1.).

Struktura takového **rozhovoru** není nikde specifikována a je tedy plně v kompetenci ředitele školy. Nicméně otázky během rozhovoru nesmí přesahovat znalosti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Výrazně doporučujeme předem stanovit jasná kritéria rozhovoru, která budou mít uchazeči k dispozici stejně jako ostatní kritéria přijímacího řízení a na něž se budou moci připravit. Doporučujeme také z rozhovoru učinit záznam (viz např. příloha 1 [Informace k přijímací zkoušce z ČJL osob pobývajících v dlouhodobě v zahraničí](#) vydané MŠMT).

A jak by takový rozhovor mohl vypadat? Pro inspiraci můžete využít např. [popis dobré praxe OA Kollárova](#) nebo [ústní části Certifikované zkoušky z češtiny pro mládež z dílny UJOP](#). Více k **jazykové diagnostice** se dozvíte v sekci [Čeština jako druhý jazyk](#).

MOŽNÉ UZPŮSOBNÍ PODMÍNEK PRO OSTATNÍ UCHAZEČE S OMJ

Žáci, kteří dostatečně neznají vyučovací jazyk, ale nesplňují výše uvedenou podmínku z § 20 odst. 4 na prominutí přijímací zkoušky z ČJ, však mohou získat možnost uzpůsobení jednotných přijímacích zkoušek **na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny** (konkrétně na základě zařazení do **kategorie uzpůsobení „O“** (ostatní), kde jsou uvedeni "*uchazeči s jiným rodným jazykem než českým.*") Na základě tohoto doporučení mohou žáci získat **prodloužení doby konání** přijímací zkoušky (z ČJL i matematiky shodně) a **použití překladového slovníku** (u všech částí přijímacího řízení), případně i **podporující osobu** (u všech částí přijímacího řízení) a **samostatnou místnost**. Podrobnější informace v článku [Doporučení k přijímačkám na SŠ v sekci pro PPP](#).

Vydání doporučení PPP k uzpůsobení podmínek přijímacího řízení **není podmíněno předchozím poskytováním PO na ZŠ**. Pokud žák doposud neměl doporučení k poskytování PO na základní škole, musí PPP žáka vyšetřit, aby mohla doporučit odpovídající uzpůsobení přijímacích zkoušek. Platnost doporučení v tomto případě zpravidla nepřesáhne dva roky.

Jak mají ředitelé středních škol a pracovníci poradenských zařízení postupovat v případě žáků s SVP, najdete v [metodické informaci MŠMT ke konání přijímacího řízení uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami do 1. ročníku středního vzdělávání](#).

DALŠÍ KOLA PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

V 1. kole přijímacího řízení všichni žáci skládají jednotnou zkoušku z českého jazyka a matematiky. Pokud žák není přijat na střední školu v 1. kole, není ještě nic ztraceno. Střední školy **mohou vyhlásit další kola přijímacího řízení** k naplnění předpokládaného stavu žáků podle § 60f odst. 1 [školského zákona](#). Počet kol přitom není omezen a mohou být vyhlášena **i po zahájení školního roku** (viz [Informace pro přijímání na SŠ od MŠMT](#)).

Pokud škola vyhlásí další kola přijímacího řízení, oznamuje tuto skutečnost neprodleně krajskému úřadu, včetně počtu volných míst v jednotlivých oborech vzdělání a formách vzdělávání. Krajské úřady pak **zveřejňují přehled SŠ s údaji o počtu volných míst v jednotlivých oborech** vzdělání a formách vzdělávání pro druhé, resp. každé další kolo přijímacího řízení podle § 60f odst. 4 [školského zákona](#) (např. volná místa na pražských SŠ naleznete na portále [Hl. města Prahy](#)).

V dalších kolech přijímacího řízení není omezen celkový počet podaných přihlášek na různé školy a různé obory vzdělání. Kromě přihlášky žák škole předkládá i požadované doklady. Takovým dokladem pak **může být**, na základě školou vyhlášených kritérií pro další kolo přijímacího řízení, i výsledek hodnocení jednotné zkoušky z prvního kola přijímacího řízení. Není to však povinnou podmínkou!

Podle [Informací pro přijímání na střední školy a konzervatoře \(část VII\)](#), vydaných MŠMT, v dalších kolech "***ředitel školy nemusí zohlednit výsledky jednotné zkoušky.***"
Je tedy plně v kompetenci ředitelů jednotlivých škol, na základě čeho budou přijímat žáky ve druhém, případně v dalších kolech přijímacího řízení. Konkrétní kritéria přijetí uchazečů v dalších kolech ov